

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 16. september 2024
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Christian Terp Møller
Sagsnr.: 2024-08451
Dok.: 3415344

Besvarelse af spørgsmål nr. 1134 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1134 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 21. juni 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Maria Carlsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1134 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvilke initiativer han vil tage på baggrund af sagen om mæglingsråd, herunder om mere retshjælp i udsatte boligområder kan være en del af løsningen, jf. ”Minister kaldes i samråd efter afsløring af skjulte mæglingsråd”, den 19. juni 2024, jyllands-posten.dk?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet har med udgangspunkt i den i spørgsmålet omtalte artikel indhentet en udtalelse fra samtlige politikredse.

Østjyllands Politi har oplyst, at politikredsen er bekendt med eksistensen af mæglingsråd i visse miljøer, som uden om retssystemet kan være involveret i håndteringen af konkrete konflikter mellem private parter, herunder konflikter som vedrører eventuelle strafbare forhold. Politikredsen er dog ikke bekendt med, at der er etableret egentlige parallelle retssystemer i specifikke områder i politikredsen, som fungerer som generelle alternativer til det danske retssystem.

Politikredsen har endvidere oplyst, at politikredsens forebyggelsessektion i løbet af årene har arbejdet og fortsat arbejder efterretningsbaseret i forhold til afdækningen af mulige parallelle retssystemer, og politikredsen har i den forbindelse modtaget efterretninger om bl.a. anvendelse af mulige strafbare pressionsmidler. Østjyllands Politi har ikke umiddelbart erindring om, at politikredsens videre afdækning heraf har ført til, at personer involveret i mæglingsråd er blevet sigtet for vidnetrusler, afpresning eller lignende i forbindelse med udøvelse af mægling.

Østjyllands Politi har videre oplyst, at politikredsens forebyggelsessektion har kendskab til sager, hvor personer har forklaret til politiet, at den potentielle straffesag er håndteret privat, herunder i visse tilfælde med mellemkomst af udenforstående personer fra lokalmiljøet. Ved mistanke om mulig påvirkning af vidner eller forurettede kan det imidlertid være vanskeligt for politiet at afklare, hvordan en eventuel påvirkning er sket, herunder om der er anvendt ulovlige metoder.

Østjyllands Politi har endelig oplyst, at politikredsen generelt arbejder med at udbrede kendskabet til mæglingssråd såvel internt som eksternt, herunder i forhold til Aarhus Kommune.

Københavns Vestegns Politi har oplyst, at politikredsen har identificeret en enkelt sag, hvor der havde fundet mægling sted. Det er dog politikredsens umiddelbare vurdering, at politiets arbejde i den konkrete sag ikke er blevet påvirket af mæglingen, idet sagen blev anmeldt til politiet og førte til domfældelse. Mæglingen betød dog, at sagen først efter flere år blev politianmeldt.

Københavns Vestegns Politi har sammenfattende oplyst, at det er politikredsens umiddelbare vurdering, at der findes mæglingssråd i politikredsen, men at der ikke er tale om et generelt problem.

Københavns Politi har oplyst, at politikredsen ikke har kendskab til konkrete eksempler på mæglingssråd af den karakter, der beskrives i artiklerne, men at det på baggrund af efterretninger er politikredsens umiddelbare vurdering, at der eksisterer sådanne mæglingssråd. Københavns Politi har samtidig oplyst, at politikredsen ikke har kendskab til konkrete tilfælde, hvor politiets arbejde er blevet påvirket af mæglingssråd.

Fyns Politi har oplyst, at politikredsen ikke har konkret og dokumenteret viden om egentlige parallelle retssystemer, og at politikredsen ikke oplever parallelle retssystemer som et generelt problem, der har indvirkning på politiets arbejde. Politikredsen har dog oplyst, at politikredsen har kendskab til, at mægling finder sted i latente eller åbne bandekonflikter. Desuden har politikredsen kendskab til konfliktmæglings af mere civil karakter, der dog ikke skønnes at kollidere med det etablerede strafferetlige system. Det kan f.eks. være imamer, der varetager islamiske ægteskaber/skilsmisser, bodeling, vejledning mv.

Landets øvrige politikredse har generelt oplyst, at de ikke har konkrete erfaringer med mæglingssråd og parallelle retssystemer.

På baggrund af politikredsens udtalelser er det Rigspolitiets umiddelbare vurdering, at politiet kun i begrænset omfang på tværs af politikredsene har erfaringer med anvendelse af mæglingssråd/parallelle retssystemer på en sådan måde, som det er beskrevet i artiklen.

På baggrund af politikredsens udtalelser kan Rigspoliet desuden oplyse, at politiet har en række forebyggende indsatser og fokusområder, som kan være med til at modvirke parallelle

retssystemer mv. Det drejer sig bl.a. om politiets løbende opsøgende kontakt til relevante etniske og religiøse miljøer med henblik på at opbygge konstruktive relationer og sikre dialog mellem politiet og repræsentanter for relevante trossamfund, foreninger, andre civile aktører og minoritetsborgere.

Formålet hermed er bl.a. at styrke borgernes forståelse for politiets rolle og handlemuligheder, øge borgernes tillid til politiet og øge vidensniveauet i politiet, herunder i forhold til hvilke spørgsmål, bekymringer og konflikter der fylder i forskellige miljøer som eksempelvis bekymringer vedrørende social kontrol.

Herudover arbejder politiet gennem dialog med at øge borgernes viden om egne rettigheder og det officielle retssystems funktioner. Politiet har ligeledes fokus på at udnytte mulighederne for at sikre vidneforklaringer bedst muligt, herunder muligheden for anvendelse af indenretlige afhøringer, hvor dette vurderes relevant. Politiet er opmærksomt på at vejlede vidner, som potentielt kan være i risiko for at blive udsat for påvirkning eller pres fra andre, ligesom politiet vurderer, om der er behov for iværksættelse af eventuelle støtteforanstaltninger i den forbindelse. I politiet er der også fokus på, at sager, der ikke anmeldes af parterne, efterforskes og retsforfølges, således at parallelle retssystemer ikke benyttes, samt fokus på situationer, hvor parterne synes at ville undgå politiets indblanding.

Navnlig i udsatte boligområder er politiet særlig opmærksom på, hvordan unge kan indgå i sunde fællesskaber for bl.a. derigennem at opnå en tilknytning til samfundet, herunder via uddannelse og beskæftigelse, med henblik på at mindske risikoen for kriminalitet.

På det foreliggende grundlag finder Rigspolitiet ikke anledning til at iværksætte særlige nationale indsatser på området, idet Rigspolitiet samtidig henviser til, at flere politikredse har oplyst, at de har fokus på at forebygge, at mæglingråd/parallelle retssystemer og parallelsamfund opstår, ligesom kredsene løbende følger udviklingen gennem bl.a. forebyggende arbejde i lokalområderne.”

2. Der skal ikke herske tvivl om, at jeg tager skarp afstand fra, at der i Danmark opererer selvbestaltede mæglingråd. Selv ét mæglingråd er et for meget. De er en hån mod ofrene og en underminering af vores demokratiske samfundsinstitutioner og vores retssamfund.

Strafbare forhold bør altid anmeldes til myndighederne, og spørgsmålet om, hvorvidt en person har gjort sig skyldig i et strafbart forhold, bør altid behandles ved domstolene. Det er derfor helt uacceptabelt, når selvbestaltede mæglingsråd håndterer lovovertrædelser, og lovovertrædelser ikke anmeldes på grund af trusler, afpresning, negativ social kontrol eller frygt for social eksklusion.

Som det fremgår af Rigspolitiets bidrag, har politiet generelt fokus på at forebygge, at mæglingsråd og parallelsamfund opstår. Politiet har i den forbindelse en bred vifte af værktøjer, og jeg har naturligvis en forventning om, at politiet – ligesom andre relevante myndigheder på området – fortsætter med at have fokus på problemstillingen og gør brug af relevante værktøjer for at undgå problemstillingen.

I forhold til spørgsmålet om retshjælp bemærkes det, at borgere ikke kan pålægges at modtage retshjælp. Borgere skal selv rette henvendelse til en retshjælpsinstitution for at kunne modtage rådgivning. Jeg mener derfor ikke, at flere retshjælpsinstitutioner er en løsning på eventuelle parallelle retssystemer.

Afslutningsvis vil jeg mere generelt fremhæve, at et opgør med parallelsamfund og negativ social kontrol kræver en løbende og vedvarende indsats på tværs af myndigheder, og vi er på ingen måde i mål. Det er derfor et område, som regeringen fortsat kommer til at have fokus på.